

RESUM EXECUTIU DEL PLA ESTRATÈGIC DE R+D+i DEL BST 2017-2010

Aquest PER 2017-2020, 10 anys després del primer pla estratègic de recerca al BST, és el resultat d'una revisió actualitzada de l'entorn de la recerca en salut, majoritàriament pública, de l'anàlisi de la situació interna del BST a partir d'indicadors objectius i d'una reflexió estratègica participativa.

Les principals conclusions d'aquest procés es mostren a continuació:

En relació a l'entorn:

- ✘ Les ciències de la salut i especialment l'activitat al voltant de l'assistència mèdica són uns dels motors més importants de la economia dels països desenvolupats. La seva evolució científica ha transcorregut de manera paral·lela generant una intensa activitat productiva.
- ✘ Catalunya s'ha consolidat com un "biocluster" destacat i competitiu que concentra un nombre important de centres de recerca, universitats, parcs científics, hospitals i indústries biotecnològiques amb una producció científica i tecnològica competitiva a nivell internacional. Actualment, Catalunya genera quasi l'1% de la producció científica mundial.
- ✘ En relació a la recerca clínica, Barcelona i per extensió Catalunya, s'està posicionant com un altre "cluster" atractiu a nivell internacional per a la realització d'assaigs clínics de qualitat.
- ✘ En l'àmbit públic de la recerca, destaca la potenciació de la recerca translacional amb programes específics de la UE, Estats i de la Generalitat de Catalunya, com Horizon 2020, el "Plan Estatal de Investigación Científica y Técnica y de Innovación" 2013-2016 (gestionat pel "Instituto de Salud Carlos III") i el Pla Estratègic de R+D+i en Salut 2016-20 (PERIS) de la Generalitat de Catalunya, respectivament.
- ✘ A Catalunya els Centres CERCA conjuntament amb el programa SUMA són elements crucials pel desenvolupament estratègic de la recerca en salut de la Generalitat de Catalunya, destacant el nombre, qualitat i productivitat de les seves institucions. El BST manté relacions institucionals estretes amb diverses d'aquestes estructures de recerca, el que segur facilitarà el desenvolupament de projectes conjunts de R+D+i.
- ✘ Els efectes de la crisi econòmica s'han fet notar a tots els nivells. Malgrat això, Catalunya ha mantingut un nivell relatiu de despesa en R+D+i superior al promig estatal, només superat per Navarra i el País Basc.

En relació a institucions referents en l'àrea de coneixement del BST:

- ✘ El BST ha assolit un dimensionat i unes característiques en que les referències són necessàriament internacionals. En aquest sentit els Bancs de Sang Centrals dels Països Baixos, Canadà, Escòcia, Austràlia i Regne Unit, entre d'altres són els referents en relació a les activitats de R+D+i.
- ✘ Tots ells provenen de processos de concentració similars als que ha protagonitzat el BST, alguns d'ells amb molts anys d'anticipació, convertint-se en exemples d'excel·lència.

- ✘ Malgrat la nostra relativa joventut en el model actual, l'evolució dels nostres programes, projectes de recerca, el seu finançament i, en resum, l'estratègia de R+D+i emprada és coherent amb la trajectòria d'aquests exemples d'excel·lència i amb les necessitats del nostre entorn.

En relació a la situació interna del BST:

- ✘ El BST té professionals destacats amb notable potencial investigador en les seves àrees de coneixement. La seva producció científica i d'innovació, en molts casos, està compromesa per la manca de temps per desenvolupar-la de forma més efectiva.
- ✘ El BST ha destinat al llarg dels darrers anys una quantitat creixent de fons propis a la R+D+i, fins arribar a un acumulatiu de quasi 25 M d'euros des del 2006. Aquests fons han permès, entre altres, el desenvolupament de la Divisió de Teràpies Avançades i progressivament finançar més intensament la recerca d'altres divisions del BST.
- ✘ Malgrat això, cal augmentar la massa crítica, la capacitat investigadora i la qualitat dels equips de recerca per millorar la productivitat científica, aprofitar les fortaleses i les capacitats de relació per, en conjunt, guanyar competitivitat científica i tècnica.

Tenint aquests aspectes en compte, a més a més de l'anàlisi intern i extern en profunditat es planteja el **PLA ESTRATÈGIC 2017-20 basat en una missió i visió renovades:**

Missió

Integrar el coneixement intern i extern de les àrees d'expertesa del BST per desenvolupar productes medicinals d'origen humà, tecnologies i serveis que donin resposta a les necessitats de la societat i que tinguin impacte en la pràctica clínica habitual, tot vetllant per la seva qualitat, seguretat biològica, ètica i regulatòria.

Visió

Esdevenir referent nacional i internacional en R+D+i en l'àmbit d'activitat del BST, fent possible que aquesta tingui impacte en la pràctica mèdica.
Per assolir-ho caldrà:

- ✘ Una plantilla consolidada, motivada i cohesionada de personal de recerca amb dedicació exclusiva o a temps parcial
- ✘ Una estructura de suport amb lideratge clar, coordinadora, canalitzadora i alineada amb les línies estratègiques del BST i els avenços tecnològics

Amb 2 eixos o objectius principals:

Alineació i translació a la societat:

Adreçat a millorar l'alineació de la R+D+i amb els objectius estratègics de l'empresa i millorar la seva efectivitat, fent èmfasi en la translació dels seus resultats a la societat.

Per assolir aquest objectiu es proposen unes accions estratègiques:

- ✘ Definició i consolidació de les línies i àrees de recerca prioritàries al BST

- ✘ Promoure un programa de R+D+i en donació de sang, cèl·lules i teixits que contribueixi a assegurar la satisfacció de la demanda dels nostres productes a llarg termini
- ✘ Potenciar el desenvolupament translacional de processos, productes i serveis que millorin de forma sostenible la qualitat de vida dels pacients i, a l'hora, generin una producció científica competitiva
- ✘ Potenciar la recerca en l'assegurament de la seguretat biològica de tots els productes donats i produïts al BST

Millora de la competitivitat i impacte científic

Amb l'objectiu de fer avançar el BST cap a la seva concepció com a "empresa del coneixement" i, com a conseqüència, millorar la seva competitivitat científica y la seva presència i influència positiva en els fòrums científics i acadèmics del seu àmbit d'actuació.

En aquest sentit es defineixen les següents accions estratègiques:

- ✘ Assegurar l'acompliment de l'estratègia i la sostenibilitat de la R+D+i captant talent i fent "créixer" els professionals generadors de coneixement tot millorant la seva vinculació institucional
- ✘ Assegurar uns recursos "core" i serveis administratius i tècnics suficients per donar suport a la investigació
- ✘ Millorar l'impacte i visibilitat institucional del BST en relació a les seves àrees de coneixement, intensificant les aliances i col·laboracions amb centres de referència i líders acadèmics, promovent la producció científica conjunta.

Un dels canvis en relació a etapes anteriors ha estat la **definició dels programes de recerca i les seves línies prioritàries** amb els seus caps respectius. Aquests són:

A nivell vertical:

- ✘ **Hemoteràpia (HT):** Immunohematologia, Transfusió, Diagnòstic molecular, Desenvolupament de processos (Dr. Eduard Muñoz)
- ✘ **Banc de Teixits (BT):** Desenvolupament de productes i processos del banc de teixits. Medicina Regenerativa (Dr. Ricardo Casaroli)
- ✘ **Teràpia Cel·lular (TC):** Immunobiologia dels trasplantaments/ Immunoteràpia. Medicina Regenerativa (Dr. Sergi Querol)

I a nivell transversal a tota l'organització:

- ✘ **Seguretat Biològica (SB):** Patògens emergents, epidemiologia, harmonització entre productes, bio-vigilància, farmacovigilància, hemovigilància (Dra. Silvia Sauleda)
- ✘ **Donació (Do):** Conductes de donació, ètica i promoció de la donació, protecció, benestar i confort del donant (Sra. Aurora Masip)

Per gestionar, impulsar, fer seguiment i avaluar el present PER s'han dut a terme les següents accions:

- ✘ S'ha revisat l'organigrama funcional de la R+D+i al BST
- ✘ S'ha constituït un Comitè Científic Intern i s'han definit les seves funcions
- ✘ S'han definit els grups de treball de cada programa
- ✘ S'ha formulat un calendari d'accions per 2017 i anys posteriors
- ✘ S'han definit els algorismes i els criteris de selecció de projectes candidats a finançament intern

- ✘ S'ha proposat un Comitè Científic Extern
- ✘ S'han definit els indicadors estratègics a assolir al final del present pla

Nota:

Aquest document ha estat elaborat pel Director Científic i de Recerca del BST (Joan Garcia), Eli Tahull (Àrea d'Innovació i Projectes), Ricardo Casaroli (Banc de Teixits) Ruth Coll (Desenvolupament Clínic), Francesc Rudilla (Immunologia) i Joaquim Vives (Teràpia Cel·lular)

Els principals recursos consultats per a la seva elaboració han estat:

- ✘ PEI 2006-2010 (elaborat per el primer Director Científic, el Dr. Ricardo Pujol Borrell)
- ✘ PEI 2013-2015 (elaborat per l'anterior Director Científic, el Dr. Jordi Sierra)
- ✘ Informe Biocat 2015.
- ✘ Pàgines web del Instituto de Salud Carlos III, de la Institució CERCA, dels centres Sanquin, Canadian Blood Services, Australian Red Cross Blood Service, Scottish Blood Services, NHS Blood and Transplant (NHSBT)
- ✘ Programa d'Integració de Centres CERCA (SUMA)
- ✘ Programa UE Horizon 2020
- ✘ Informe Cotec 2015
- ✘ Plan estatal de investigación científica y técnica y de innovación 2013-2016
- ✘ Pla Estratègic de Recerca i Innovació en Salut 2016-2020 del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.